

Sveriges största representativa
medarbetar- och arbetsmiljöundersökning
– närmare 10 000 intervjuer årligen sedan 2007

Jobbhälsoindex 2022:3

Vill du ha ett meningsfullt arbete - sök dig till skola, vård och omsorg

- *Anställda inom skola, vård och omsorg anser sig ha ett meningsfullt arbete större utsträckning än övriga anställda på arbetsmarknaden*
- *Kommunanställda är mer motiverade i jobbet än övriga medan privatanställda är mer nöjda med möjligheterna att påverka jobbets utförande*
- *Färre vill arbeta kvar hos sin arbetsgivare och färre vill rekommendera sin arbetsgivare till andra i år jämfört med 2021.*

Jobbhälsoindex 2022
Rapport 3
2022-11-30

Jobbhälsoindex I Sverige av
Svenskt Kvalitetsindex, SKI

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Om Jobbhälsindex	5
Om Svenskt Kvalitetsindex	5
Något om redovisningsprinciper	6
Denna rapport	6
I år ser fler fram emot att gå till jobbet – dock inte de äldsta	7
Färre anställda vill arbeta kvar hos sin arbetsgivare i år jämfört med 2021	8
Andel som gärna vill vara anställd hos nuvarande arbetsgivare uppdelat på sektor	8
Färre vill rekommendera sin arbetsgivare till andra	9
Arbetet fortsatt meningsfullt – om än inte i lika stor utsträckning som coronaåret 2021.....	10
Arbetet fortsatt meningsfullt i kommunerna.....	10
De yngre mer nöjda än tidigare med att påverka arbetsuppgifterna	11
Offentligt anställda inte lika nöjda med att påverka hur arbetsuppgifterna ska utföras jämfört med privatanställda.....	11
Mindre skillnad i hur äldre och yngre anställda upplever att den egna kompetensen tas till vara.....	12
Privatanställdas kompetens tas tillvara bättre än offentliganställdas.....	12
Fler tycker sig få stöd och hjälp i jobbet när det behövs, men inte de äldre	13
Offentligt anställda får inte stöd och hjälp i jobbet när det behövs i samma utsträckning som privatanställda	13
Vill du ha ett meningsfullt arbete – sök dig till skola, vård och omsorg.....	14
Anställda inom bank och försäkring promotor gärna sin arbetsgivare.....	15

Sammanfattning

Det är fler anställda inom skola, vård och omsorg som tycker arbetet är meningsfullt jämfört med anställda på övriga arbetsmarknaden. I stör

- Det är generellt fler anställda som ser fram emot att gå till jobbet i år jämfört med tidigare år. Det gäller dock inte de äldsta. Bland de som är 55 år och äldre är det färre som ser fram emot att gå till jobbet i år jämfört med ifjol.
- Färre anställda vill arbeta kvar hos nuvarande arbetsgivaren i år jämfört med 2021. När vi tittar på olika sektorer ser vi att anställda i privat samt kommunal sektor i något större utsträckning vill arbeta kvar hos sin arbetsgivare jämfört med de statligt och regionalt anställda.
- Det är färre anställda som vill promota sin arbetsgivare. Andelen anställda som kan rekommendera andra att söka jobb i sin organisation har minskat i alla åldersgrupper i år jämfört med tidigare år.
- En klar majoritet anser att arbetet är meningsfullt. Vi ser dock stora skillnader mellan olika åldersgrupper. Mest meningsfullt är det i den äldsta åldersgruppen. Man kan också notera att det är vanligare med meningsfullt arbete i kommuner jämfört med övriga sektorer.
- De yngre är mer nöjda i år än tidigare år med att påverka hur arbetsuppgifterna ska utföras. Fortfarande är dock de äldre mer nöjda men skillnaden mellan yngre och äldre har minskat. När vi delar upp på olika sektorer ser vi att de offentligt anställda inte är lika nöjda med möjligheterna att påverka hur arbetsuppgifterna ska utföras jämfört med anställda i privat sektor.
- Privatanställdas kompetens tas tillvara bättre än offentliganställdas, enligt de anställda själva. Om vi tittar på olika åldersgrupper är det vanligare att de äldre i större utsträckning än yngre upplever att deras kompetens tas tillvara på arbetsplatsen.
- Allt fler anställda tycker sig få stöd och hjälp i jobbet när det behövs när arbetsbelastningen är hög. Det gäller dock inte de äldre, där det är betydligt färre i år som anser att de kan få stöd och hjälp vid hög arbetsbelastning jämfört med tidigare år. Vi en uppdelning på sektorer ser vi att offentligt anställda inte anser att de får stöd och hjälp i jobbet när det behövs i samma utsträckning som privatanställda.
- Mest meningsfullt arbete finns inom skola, vård och omsorg. I andra änden hittar vi fordons- och teknikindustrin. Samtidigt ser vi att anställda inom bank och försäkring i större utsträckning än övriga näringsgrenar kan rekommendera andra att söka jobb i sin organisation.

Om Jobbhälsindex

Jobbhälsindex, som sedan 2007 genomförs årligen bygger på ett representativt urval av svenskar i åldern 20 – 65 år som arbetar minst halvtid.

Jobbhälsindex består av närmare ett 90-tal frågor inom följande områden;

- 1 Jobbnöjdhet i stort
- 2 Attraktivitet
- 3 Arbetets mening och innehåll
- 4 Påverkan och inflytande
- 5 Ledning-Organisation
- 6 Närmaste chef
- 7 Social och organisatorisk arbetsmiljö
- 8 Fysisk och övrig arbetsmiljö
- 9 Trakasserier och diskriminering
- 10 Hållbarhet och kundfokus
- 11 Hälsa och jobbet
- 12 Corona-relaterade frågor (*Endast 2020 - 2021*)
- 13 Övriga frågor / bakgrundsvariabler

Inom varje delområde finns ett varierande antal specifika frågor. För delområdena 1 till och med 9 är dessa frågor dessutom aggregerade till ett delområdesindex.

Studien bygger på ett representativt urval utifrån åldersgruppen 20-65 år och man har behövt arbetat minst halvtid för att ingå i målgruppen. Enkäten har besvarats via e-post. Normalt ligger varar intervjuperioden från senare delen av april till slutet början av juni respektive år. I år har efter ett utskick på ca 23 600 respondenter svar inkommit från ca 12 400 personer, vilket ger en svarsfrekvens på 53 procent. Av dessa ingick 9 500 personer i målgruppen, dvs arbetar minst halvtid. Resterande respondenter arbetar mindre än halvtid eller inte alls och ingår därmed inte i jobbhälsindexenkäten.

Syftet med Jobbhälsindex är att visa på trender, nivåer och jämförelser av de anställdas syn på arbetet i en mängd olika avseenden inom hela den svenska arbetsmarknaden. Enkäten har besvarats via e-post med kompletterande telefonintervjuer.

Jobbhälsindex tas fram av Jobbhälsindex i Sverige AB och Svenskt Kvalitetsindex, SKI. Fram till 2017 har flera rapporter presenterats under namnet **Jobbhälsobarometern** och i samarbete med Sveriges Företagshälsor. Från och med 2018 presenteras allt material från denna databas under namnet **Jobbhälsindex**. Jobbhälsindex i Sverige AB ägs av grundaren till Jobbhälsobarometern/Jobbhälsindex och SKI ägs av Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ).

Om Svenskt Kvalitetsindex

Svenskt Kvalitetsindex, SKI är ett av landets ledande undersökningsföretag. Sedan 1989 har SKI tillsammans med Handelshögskolan i Stockholm studerat sambandet mellan nöjda kunder, nöjda medarbetare och företags lönsamhet. SKI är det enda undersökningsföretag som visar hur samtliga aktörer i en bransch uppfattas av sina kunder.

Branschrapporterna från SKI emotses med stora förväntningar av marknaden. Inget annat undersökningsföretag kan erbjuda något motsvarande, med samma genomslagskraft. Utöver undersökningar bedriver SKI även forskning i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm, Chalmers, Karolinska Institutet samt Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ) vilket också är ägare till SKI.

Något om redovisningsprinciper

Några frågor besvaras med ja eller nej, några med flera olika svarsalternativ medan flertalet av frågorna är formulerade som påståenden där respondenten ombeds ange exempelvis hur nöjd man är eller hur mycket man instämmer i påståendet på en tiogradig skala. När vi i olika diagram redovisar de sistnämnda frågorna (tio-skals frågorna) använder vi ibland medelvärde men oftast redovisar vi andelen som ger ett tydligare uttryck för att man instämmer alternativt inte instämmer eller är nöjd alternativt inte nöjd. Värdena 8-10 på en tiogradig skala där 10 = "Instämmer helt" och 1="instämmer inte alls" kategoriserar vi som "Instämmer" medan värden 1-3 kategoriseras som "Instämmer inte". Motsvarande sker vad gäller nöjd/icke nöjd, bra/icke bra etc. Värdena 4 -7 kategoriserar vi som "varken eller". 2020 gjordes en mindre förändring i denna skalindelning varför enskilda värden i tidigare års tryckta/publicerade rapporter i vissa enskilda fall inte kan jämföras rakt av med värden i rapporter från och med 2020. Samtliga tidsserier som redovisas här är självklart helt jämförbara.

Denna rapport

Vi har i tidigare rapport från årets Jobbhälsoindex sett att jobbhälsan åter minskar efter det gynnsamma Coronaåret 2021. I denna rapport fokuserar vi på hur landets anställda ser på frågor som rör arbetets innehåll, utmaningar och mening. Vi lyfter fram i vilken utsträckning man vill arbeta kvar hos nuvarande arbetsgivare och om man kan rekommendera andra att söka jobb i sin organisation men även i vilken utsträckning den egna kompetensen används på arbetsplatsen.

Vi belyser hur nöjda landets anställda varit med dessa frågor de senaste fem åren uppdelat på dels olika åldersgrupper och dels olika sektorer. Det vi kan konstatera är att utvecklingen generellt varit positiv, särskilt under Coronaåret 2021 då andelen nöjda var "all time high" inom de flesta områden. Därefter, dvs i år 2022, har andelen nöjda till stor del minskat inom de flesta områden. Detta gäller särskilt för den äldsta åldersgruppen. Trots denna "försämring" bland de äldre är fortfarande denna åldersgrupp något mer nöjd jämfört med de yngre inom de flesta frågeområden.

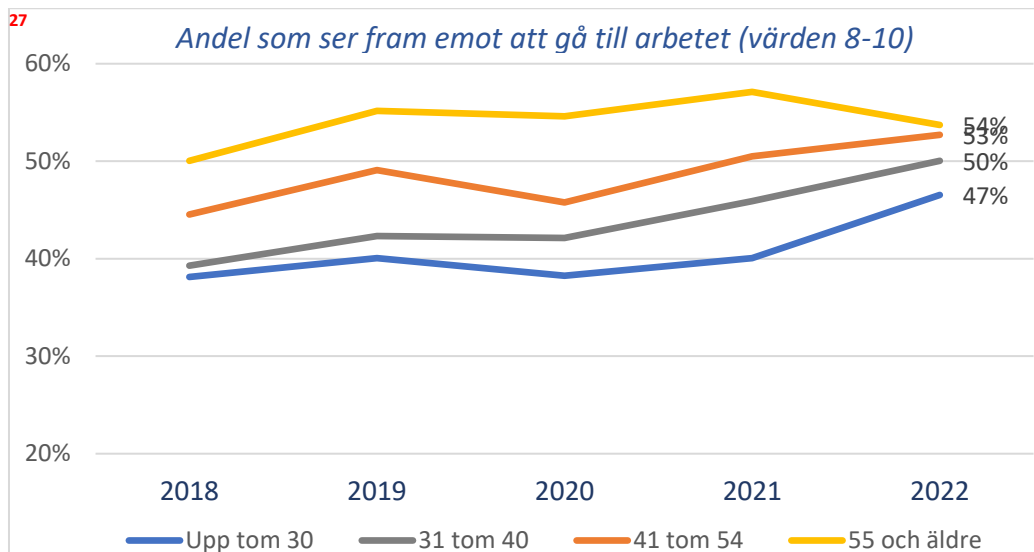
Frågor om Jobbhälsoindex och denna rapport besvaras av:

- Lars Hjalmarsson, Jobbhälsoindex, 070-877 76 80
- Johan Parmler, Svenskt Kvalitetsindex, 073-151 75 98

Ytterligare information finns även på:
jobbhälsoindex.se

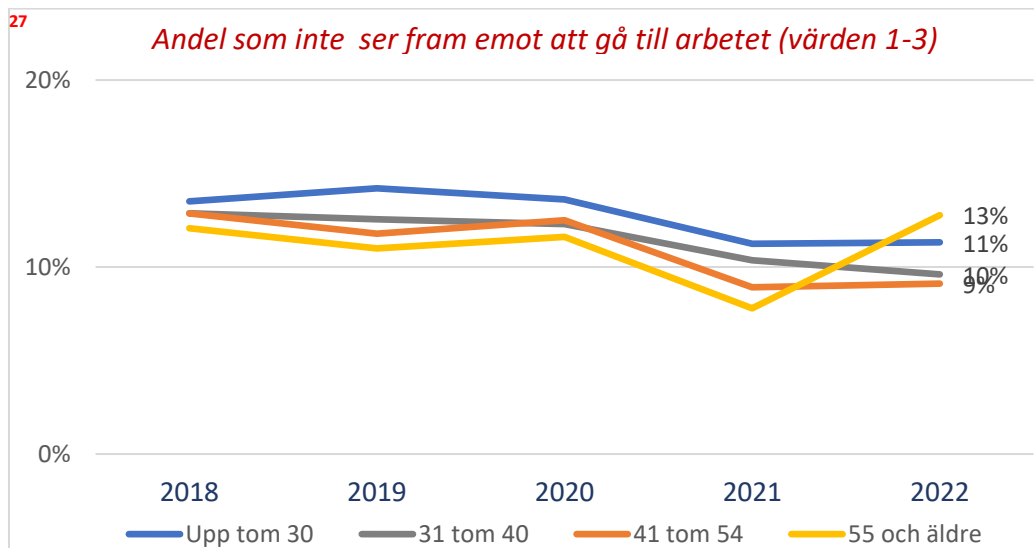
Jobbhälsoindex är helt privat finansierat och det går självklart att beställa olika utdrag på en mängd olika sätt och former.

I år ser fler fram emot att gå till jobbet – dock inte de äldsta

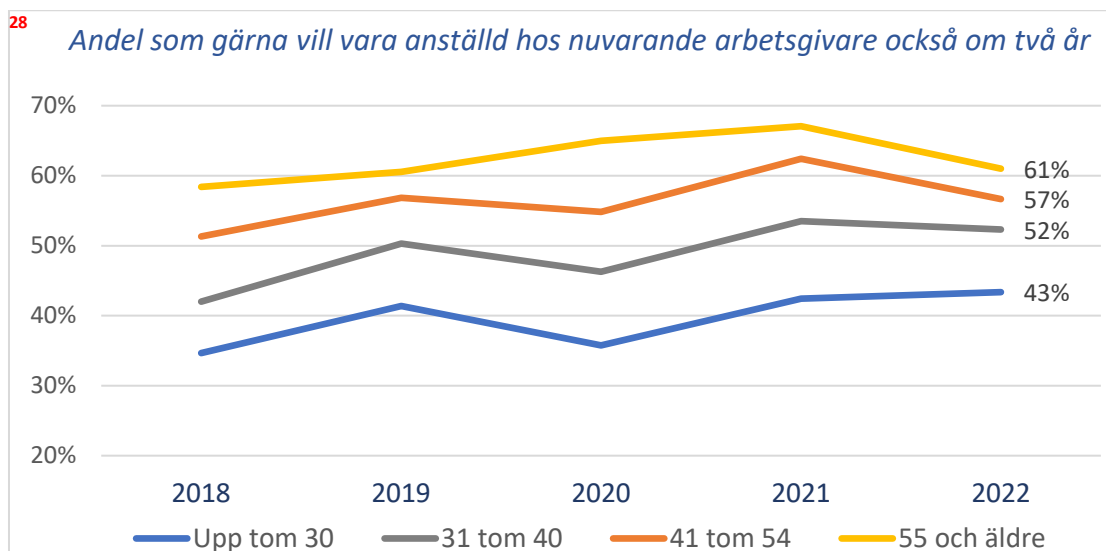

Av ovanstående diagram framgår att det under åren varit vanligare att äldre anställda ser fram emot att gå till jobbet jämfört med yngre anställda. Vi ser också att det i huvudsak varit en positiv trend - allt fler ser fram emot att gå till jobbet. Det gäller dock inte för den äldsta åldersgruppen – här ser vi en motsatt trend det senaste året. Diagrammet visar dock att de äldsta fortfarande i större utsträckning ser fram emot att gå till jobbet jämfört med de yngre åldersgrupperna även om gapet mellan yngre och äldre har minskat 2022.

Det omvända gäller också - det är allt färre som **inte** ser fram emot att gå till jobbet – utom bland de äldre där det är fler som **inte** ser fram emot jobbet i år jämfört med tidigare år.

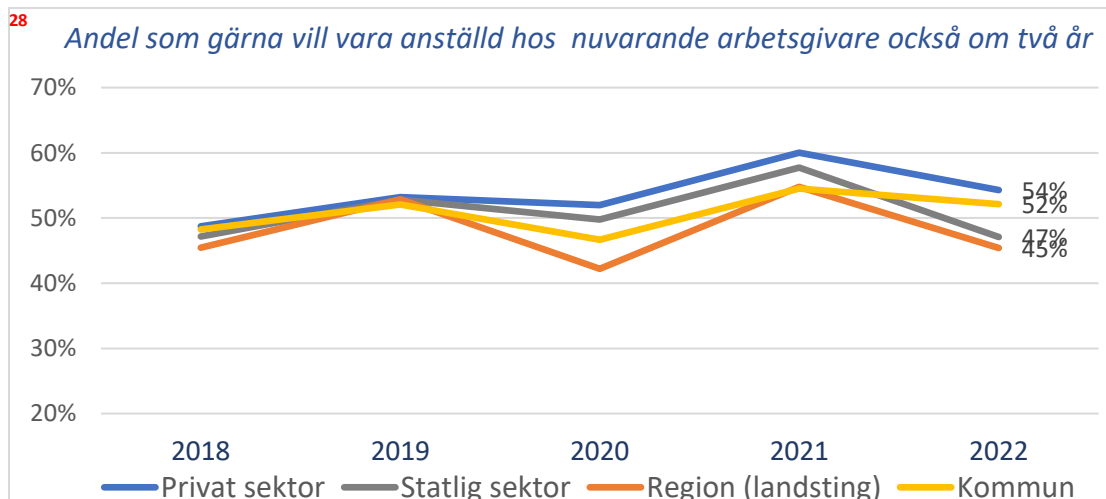
Färre anställda vill arbeta kvar hos sin arbetsgivare i år jämfört med 2021

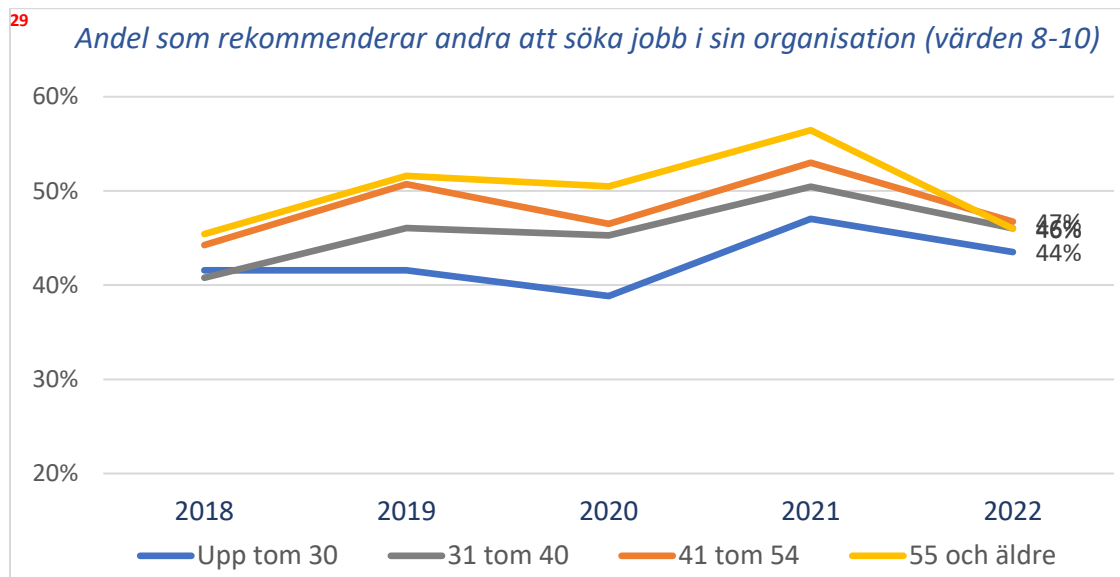
En majoritet av landets anställda vill arbeta kvar hos nuvarande arbetsgivare. Diagrammet visar också att äldre i större utsträckning än yngre vill arbeta kvar. Vi ser att andelen anställda som instämmer i påståendet att man gärna vill arbeta kvar hos nuvarande arbetsgivare också ökade påtagligt under Coronaåret 2021. Däremot ser vi i år en tydlig minskning framförallt i de lite äldre åldersgrupperna. Det kan noteras att det bland de yngsta – de upp till t o m 30 år – bara är 43 procent som gärna vill arbeta kvar hos nuvarande arbetsgivare.

Andel som gärna vill vara anställd hos nuvarande arbetsgivare uppdelat på sektor

Om vi gör en uppdelning på sektorer ser vi samma mönster med en topp år 2021 och en minskning i år. Av diagrammet framgår också att anställda i privat sektor i något större utsträckning vill arbeta kvar hos nuvarande arbetsgivare jämfört med anställda i framförallt statlig och regional sektor.

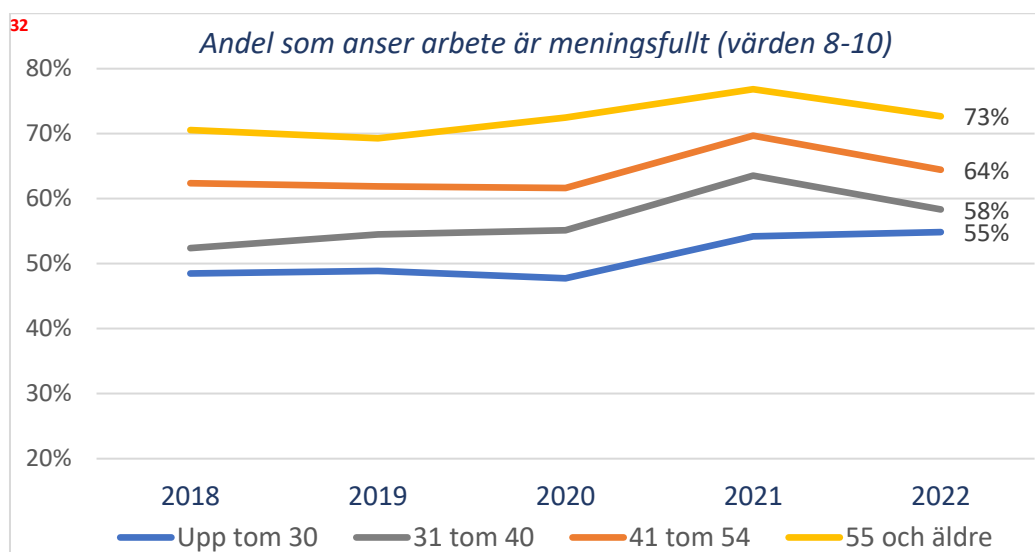

Färre vill rekommendera sin arbetsgivare till andra

Något färre än hälften av landets anställda instämmer i att man rekommenderar andra att söka jobb i sin organisation. Diagrammet visar att denna andel ökade påtagligt under Coronaåret 2021 för att i år minska. Det vanligare att äldre rekommenderar sin organisation till andra jämfört med yngre anställda. Men vi ser också att det i år är mindre skillnad mellan hur äldre och yngre tenderar rekommendera sin organisation till andra jämfört med tidigare år.

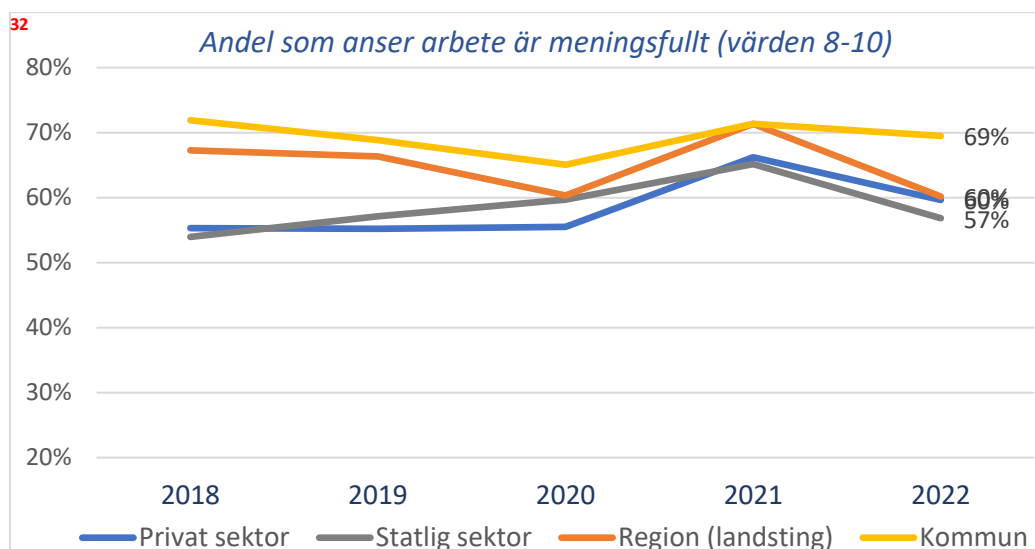
Arbetet fortsatt meningsfullt – om än inte i lika stor utsträckning som coronaåret 2021

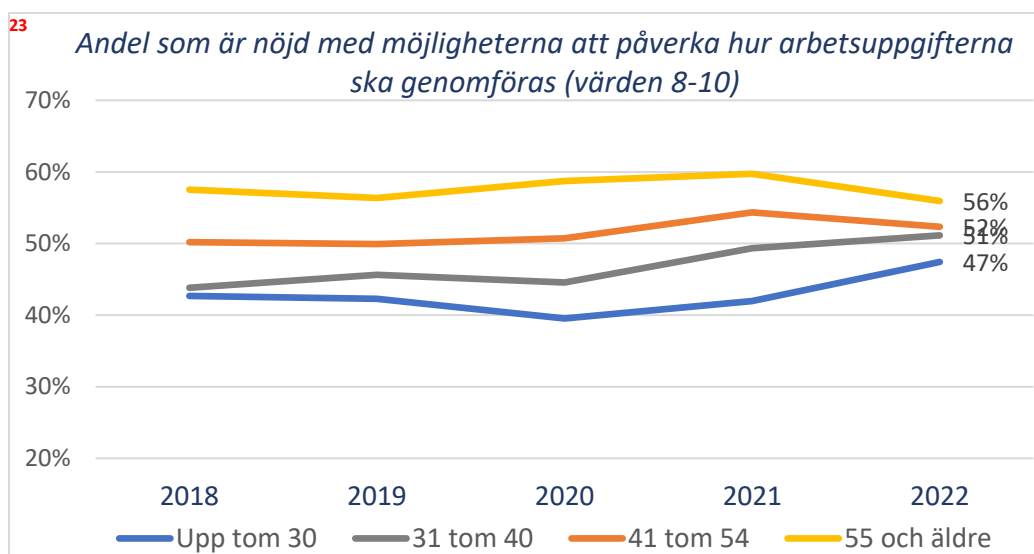
En överväldigande majoritet av landets anställda tycker att arbetet är meningsfullt. Det gäller särskilt den äldre åldersgruppen. Diagrammet visar att hela 73 procent av anställda i åldern 55 år och äldre anser att deras arbete är meningsfullt. Motsvarande andel bland de upp till 30 är endast 55 procent. Mönstret har varit tämligen stabilt under åren med en topp ifjol 2021 för att i år närma sig nivåer som före pandemin.

Arbetet fortsatt meningsfullt i kommunerna

När vi delar upp samma fråga på sektorer framgår ett liknande mönster med toppnotering 2021. Diagrammet nedan visar också att det är vanligare att anställda i kommuner och i viss mån även regioner (skola, vård och omsorg) upplever sitt arbete meningsfullt jämfört med anställda i statlig och privat sektor. Det kan dock noteras en större nedgång bland de regionanställda 2022.

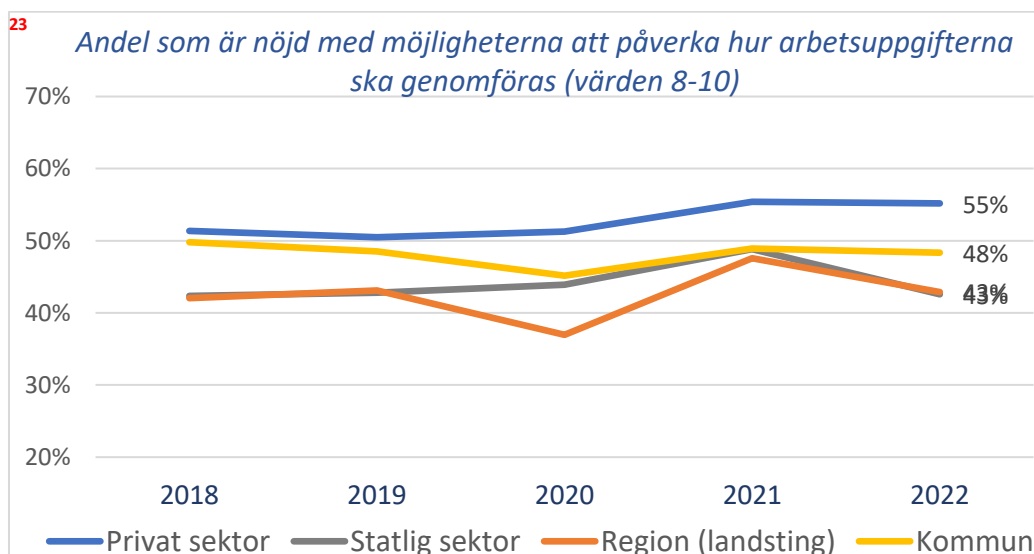
De yngre mer nöjda än tidigare med att påverka arbetsuppgifterna

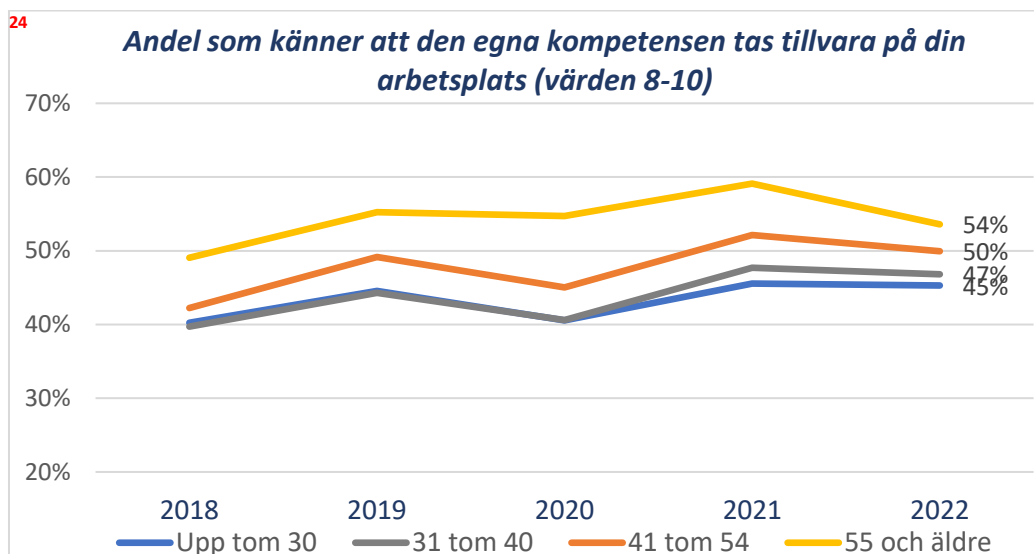
En majoritet av landets anställda är nöjda med möjligheterna att påverka hur arbetsuppgifterna ska genomföras. Äldre är i större utsträckning nöjda jämfört med yngre. De yngre har dock blivit mer nöjda med möjligheterna att påverka hur arbetsuppgifterna ska utföras det senaste året. Det omvända gäller framförallt för åldersgruppen 55 år och äldre – här har utvecklingen gått åt andra hållet. Fortfarande är dock de äldre mer nöjda med sina påverkansmöjligheter även om gapet mellan yngre och äldre har minskat.

Offentligt anställda inte lika nöjda med att påverka hur arbetsuppgifterna ska utföras jämfört med privatanställda

En uppdelning mellan olika sektorer visar att 55 procent av de privatanställda är nöjda med möjligheterna att påverka hur arbetsuppgifterna ska utföras. Motsvarande andel bland statligt och kommunalt anställda är bara 43 procent.

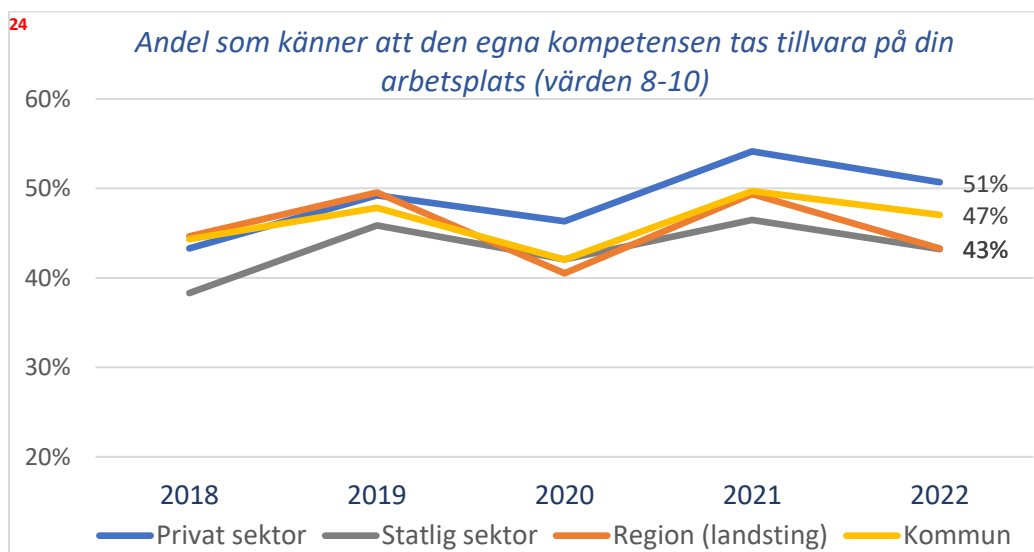
Mindre skillnad i hur äldre och yngre anställda upplever att den egna kompetensen tas till vara.

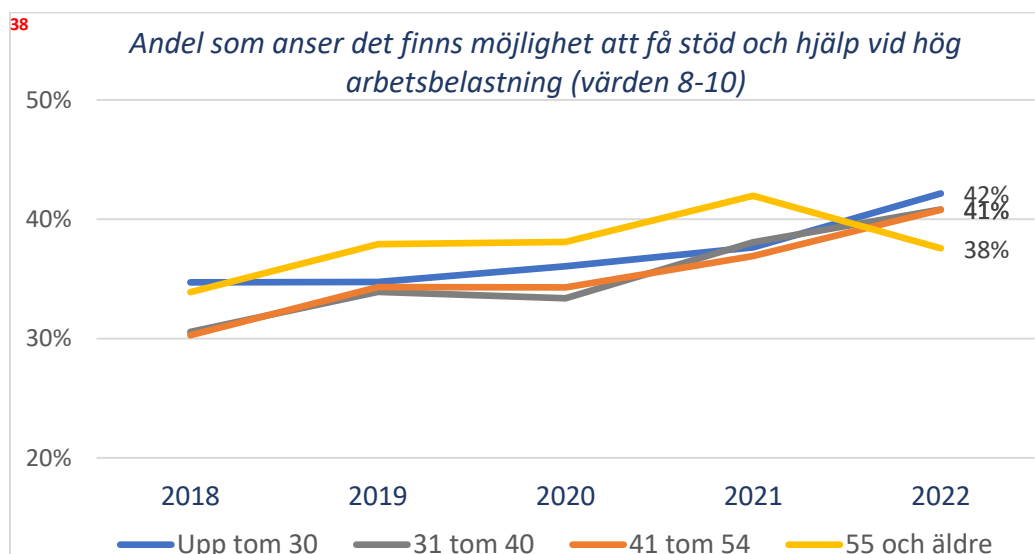
Ungefär hälften av landets anställda känner att den egna kompetensen tas tillvara på arbetsplatsen – äldre i större utsträckning än yngre. Vi ser att denna andel ökad påtagligt under Coronaåret 2021. I år har andelen åter minskat framförallt i de äldre åldersgrupperna. Fortfarande är det dock fler bland de äldre som känner att den egna kompetensen tas till vara jämfört med yngre.

Privatanställdas kompetens tas tillvara bättre än offentliganställdas.

Anställda i privat sektor upplever i större utsträckning att deras kompetens tas tillvara jämfört anställda i offentlig sektor. Av diagrammet nedan framgår att 51 procent av de privatanställda instämde i att deras kompetens tas tillvara på arbetsplatsen. Motsvarande andel bland de region- och statligt anställda är bara 43 procent.

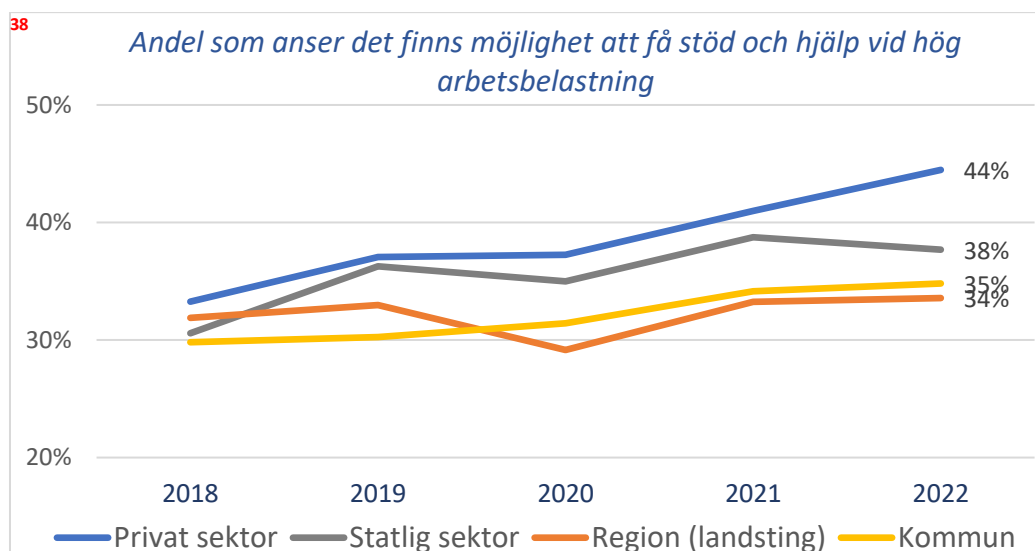
Fler tycker sig få stöd och hjälp i jobbet när det behövs, men inte de äldre

Andelen som anser det finns möjlighet få stöd och hjälp har ökat generellt de senaste åren. Detta gäller dock inte för åldersgruppen 55 år och äldre. Här har vi sett att det är klart färre som anser att de kan få stöd och hjälp det senaste året.

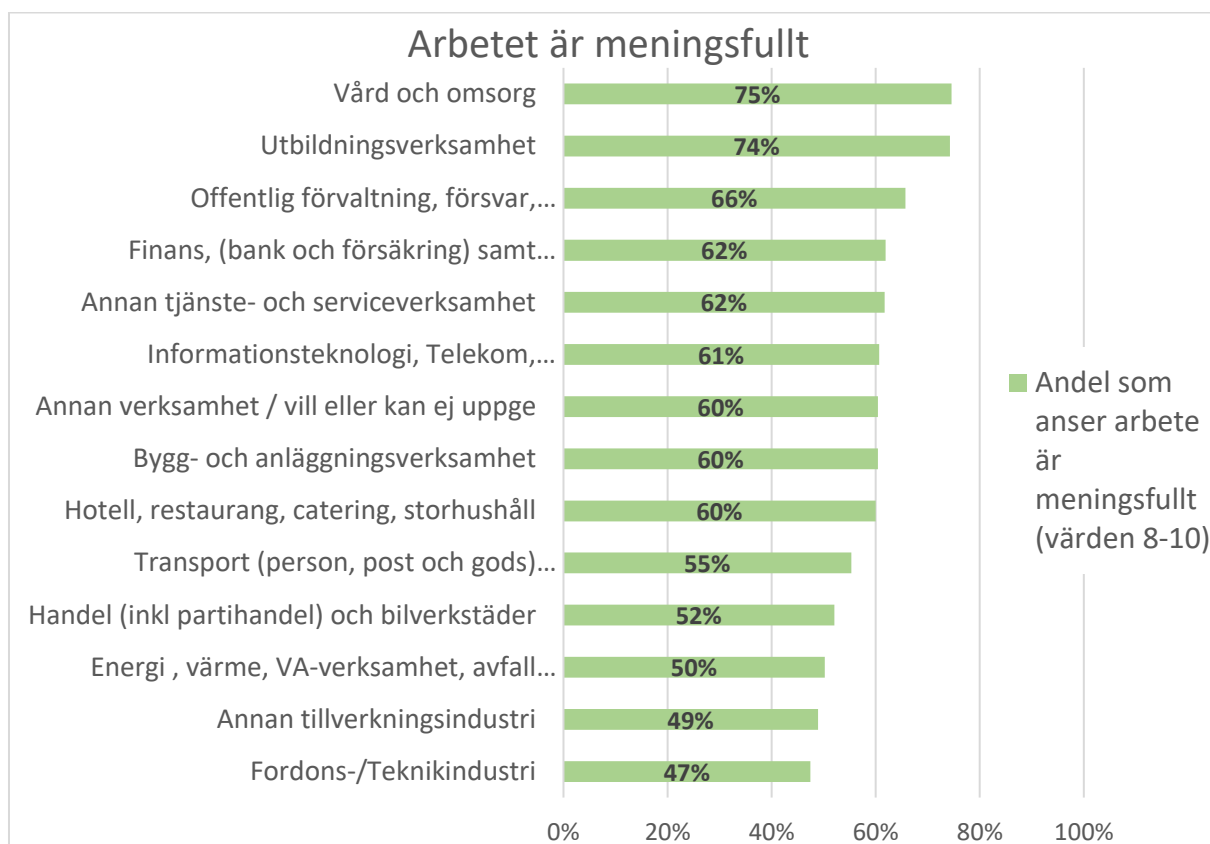
Offentligt anställda får inte stöd och hjälp i jobbet när det behövs i samma utsträckning som privatanställda

Mönstret går igen när vi istället gör uppdelningen på sektorer. Det har generellt blivit fler som anser att det finns möjlighet att få stöd och hjälp vid hög arbetsbelastning, i synnerhet i privat sektor. I diagrammet nedan ser vi att 44 procent av de privatanställda anser att de får stöd och hjälp när det behövs medan motsvarande andel bland de region- och kommunanställda endast är 34 respektive 35 procent.

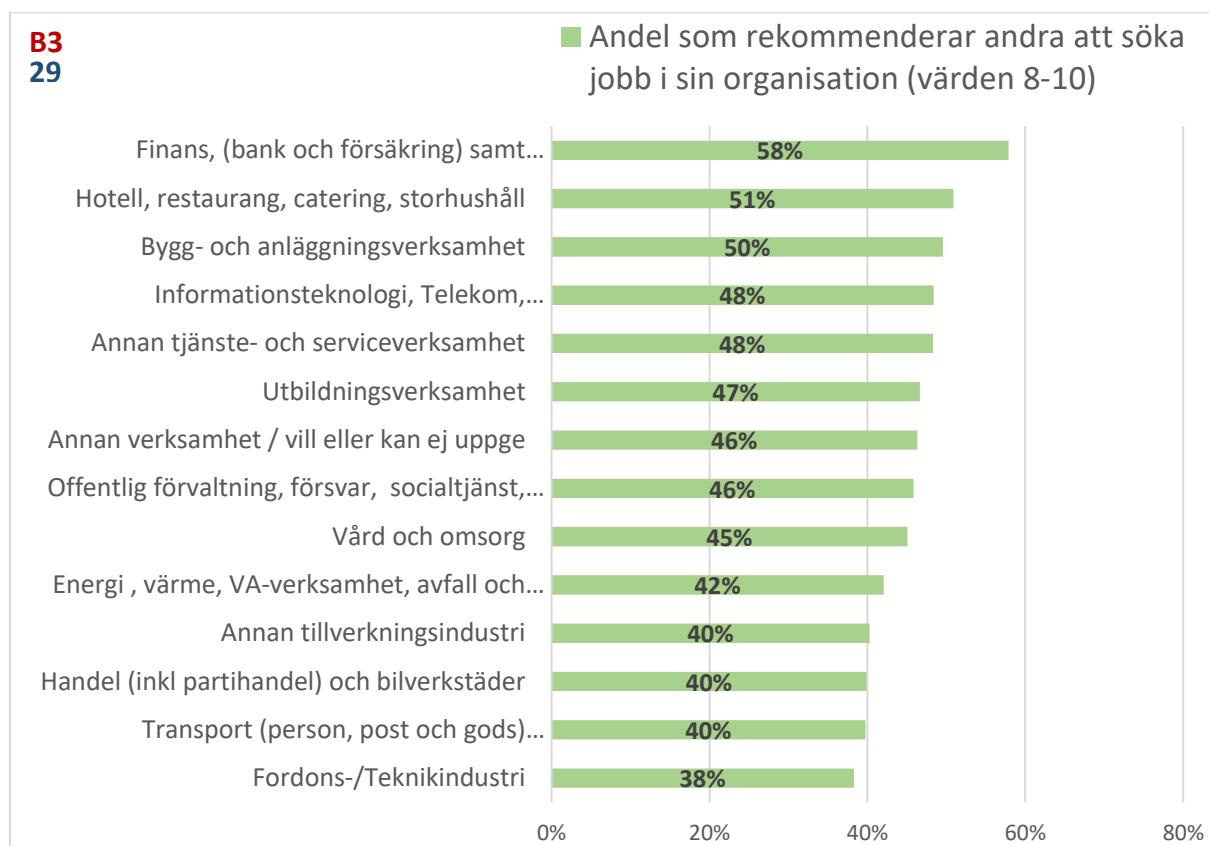
Vill du ha ett meningsfullt arbete

– sök dig till skola, vård och omsorg

Av diagrammet framgår att 75 procent av anställda inom vård och omsorg samt 74 procent inom utbildningsverksamhet anser att deras arbete är meningsfullt. Motsvarande andel bland anställda inom Fordons och teknikindustrin är bara 47 procent.

Anställda inom bank och försäkring promotar gärna sin arbetsgivare

Vi ser i diagrammet att hela 58 procent av anställda inom bank och försäkring gärna rekommenderar andra att söka jobb i deras organisation. Motsvarande andel bland anställda inom fordons- och teknikindustrin är bara 38 procent.